

RASHIT ZYLFIU

10
SFIDAT
— E —
JETËS

“Ne gjithsesi do t’ju sprovajmë me diçka nga frika dhe uria, edhe me humbje të pasurisë dhe të jetës e të fruteve. Dhe ti përgëzoji durimtarët.”

(Kur’an, Bekare: 155)

Titulli:

10 SFIDAT E JETËS

Autori:

Rashit ZYLFIU

Recensent:

Dr. Sedat ISLAMI

Korrektor letrar:

Arjan KOÇI

Ballina&radhitja kompjuterike:

Avni G. GASHI

Boton:

KBI-Gjilan

Tirazhi:

1000 copë

Botimi i parë:

Ramazan 1437/Qershor 2016

©Të gjitha të drejtat të rezervuara për autorin.

Info: rashitzylfiu@gmail.com

FJALA E RECENSENTIT

Të dashur lexues!

Libri që keni në duar është i një rëndësie të veçantë. Ai trajton disa nga temat që sot përbëjnë vërtet sfida serioze për shoqërinë njerëzore. Avancimi i madh teknologjik ka dështuar të zëvendësojë vlerat shpirtërore. Për pasojë, depresioni, stresi, humbja e durimit, mungesa e vetëbesimit, individualizmi, materializmi janë bërë elemente që kërcënojnë potencialisht shoqërinë. Akoma më keq, feja, e cila ka rolin kyç dhe vendimtar në luftimin e këtyre dukurive, është përjashtuar nga skena, duke minimizuar kështu mundësitë që këto dukuri të luftohen në mënyrë institucionale.

Pavarësisht këtyre pengesave, dijetarët, hoxhallarët dhe thirrësit muslimanë nuk janë dorëzuar. Në ligjëratat, shkrimet, hulumtimet dhe librat e tyre i kanë trajtuar këto dukuri dhe pasojat e tyre, duke përshkruar rrezikun e tyre por edhe mënyrën e shpëtimit prej tyre. Feja është përshkruar jo vetëm si ilaçi i parë, por edhe i pazëvendësueshëm në shërimin e këtyre dukurive.

Në këtë aspekt, kontribut kanë dhënë dhe vazhdojnë të japin edhe hoxhallarët dhe thirrësit shqiptarë, një ndër të cilët është dhe hoxha Rashit Zylfiu, i cili në një seri ligjëratash të së premtes (hutbe) i ka trajtuar

këto dukuri me një stil të lehtë, të kapshëm dhe gjithsesi të dobishëm. Atyre iu ndihet që larg aroma këshillëdhënëse dhe me të lexuar një njësi apo temë të librit e gjen veten jo duke lexuar librin, por duke bashkëbiseduar me autorin. Krijon përshtypjen se ai është duke të folur, duke të këshilluar, duke qëndruar me ty. Libri bashkëbisedon me të gjithë: me të riun e të vjetrin, të sprovuarin e të mashtruarin, të varfrin e të pasurin, mashkullin e femrën. Ai u drejtohet të gjithëve dhe mëton të krijojë për të gjithë një urë që të çon tek Allahu, tek i Cili gjendet shpëtimi. Kjo është e veçanta e këtij libri dhe çelësi që premtion suksesin e tij.

Personalisht, kam pasur nderin t'i lexoj në fazën përgatitore të tyre, ndërsa tani kam edhe privilegjin që të shkruaj këtë fjalë rasti, duke e falënderuar autorin shumë për këtë nder të veçantë që më ka bërë si dhe duke e lutur Allahun që ta begatojë me shëndet, mirësi, jetë të gjatë dhe shumë suksese të tjera!

Dr. Sedat ISLAMI

HYRJE

Falënderimi i takon Allahut, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dashurin tonë Muhamedin.

Merjemja a.s. para se të lindte Isain alejhi selam tha:

قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنَسِيًّا

“Ku ta kisha atë fat e të kisha vdekur qysh moti dhe të isha harruar krejtësisht!”¹

Ajo nuk e dinte se në barkun e saj po mbante një mrekulli, një Pejgamber.

Të jetosh është sfidë dhe brenda kësaj sfide ka edhe shumë sfida të tjera me të cilat ne ballafaqohemi. Kjo jetë është e programuar në bazë të vullnetit hyjnor e jo sipas dëshirave tona, prandaj ne kemi ardhur të jetojmë dhe të mësojmë qëllimin tonë e jo t'i dimë detajet e saj.

Sfida të jetës janë edhe sprovat, të cilat janë ligj hyjnor që godet kozmosin dhe gjithçka në të, tërë njerëzimin apo individë të caktuar. Ligji hyjnor është i pakufizuar përballë statusit njerëzor, i fshehur për

¹ Kur'an, Merjem: 23.

dijen e njeriut, i autorizuar për ta ndjekur si hija që shkon pas, është ushtri e fshehur e Zotit që nuk pranon kompromis në momentin që zbret.

Ne duhet ta kemi të qartë se sprovat vijnë deshëm apo nuk deshëm ne, detyra jonë është të dimë si t'i tejkalojmë ato. Nuk ka dyshim se sprovat vijnë për shumë arsye. Sprova i jep kuptim rregullit në këtë kozmos sepse është sinjali më i mirë për të treguar se në të ka rregull e ligj dhe se kush e thyen, do të ndëshkohet. Sprova vjen për të shpalosur realitetin e njeriut se a është falënderues apo mohues. Është sinjal për të treguar kahun e gabuar të njeriut.

Për besimtarin ajo është sihariq, falje mëkatesh, pastrim, ngritje në shkallë. Sprova është zbuluese e së vërtetës, e cila përkohësisht ishte e fshehur për syrin e njeriut.

Sfidat e jetës janë ato momente të pakëndshme, me shije të hidhur, kur orientimi na humb dhe vdekja ndonjëherë është më e dashur për shumë njerëz. Por ato mund edhe të përcillen lehtë nëse di të kuptosh atë që do Zoti për ty apo atë që do djalli, domethënë dyshim, përrulje, dëshpërim e mërzi. Dallimi mes teje dhe të tjerëve është besimi në Zotin e Plotfuqishëm.

Pikërisht për t'i kuptuar disa nga sfidat më të mëdha dhe më të shpeshta të jetës vjen edhe ky libër, i cili shërben si një udhërrëfyes për besimtarët. Si t'i kuptojmë sfidat, si t'i mësojmë të dyja anët e medaljes, dobitë dhe dëmin, dhe në fund të marrim me vete edhe ilaçin që sjell ky libër për çdo sfidë që trajton.

Sfidës mund t'i vijë fundi kur shikon madhësinë e saj, pra kujtohu se Zoti është më i madh. Pranoje atë me kënaqësi larg hidhërimit, me durim larg rebelimit, me falënderim larg mohimit. Kur e di se *“Allahu është i plotfuqishëm për çdo gjë”* dhe e shpreh me gjuhë, të jesh i bindur se kanë mbetur vetëm se pak çaste derisa sprova të largohet.

Ti nuk e di se shumë sprova shpeshherë mbajnë brenda mrekulli, siç mbajti Merjemja në barkun e saj Isain alejhi selam.

Ky libër vjen në duart tuaja si rezultat i inspирimit nga një program televiziv që titullohet “Momenti”, nga autori Mustafa Husni, më pas i kam shtjelluar dhe përpunuar mendimet derisa i kam shpalosur fillimisht para besimtarëve në ditën e xhuma. Duke parë interesimin e madh dhe kërkesën e besimtarëve, e

pamë të arsyeshme që këto tema të dalin edhe në formë libri.

Besoj që ky libër do të shërbejë si fanar në errësirat e sfidave të jetës, si barkë kur dallgët e jetës na godasin. Lus Zotin që të jetë i dobishëm për autorin dhe lexuesin.

Rashit ZYLFIU

Mars, 2016 / Xhumadu-Ula, 1437

SFIDA E EMOCIONEVE

“Mos u hidhëro”

Shembulli yt është sikur deti i qetë pranë të cilit njeriu ndien qetësi, rehati, emocione të veçanta, stabilitet dhe siguri në vetvete. Në momentin që ai hidhërohet, ngrihen dallgët. Të gjitha të mirat i largohen sepse tani ai e ndërron gjendjen e tij, as ne nuk ndihemi më të qetë, rehat e të sigurt pranë tij.

Ky është momenti i emocioneve, frustrimit, tronditjes. Kur kjo gjendje dominon tek njeriu, ai ndryshon natyrshmërinë e tij, ngjyrën e fytyrës, sjelljen, ndryshon pamjen e bukur në të cilën e ka krijuar Allahu.

Allahu thotë:

وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ

“Ai juve u dha formën, e formën tuaj e bëri të bukur.”²

Kurse njeriu shndërrohet dhe merr një pamje të shëmtuar, të cilën bota njerëzore nuk e do. Grindjet, përplasjet, rrahjet, shkurorëzimet, belatë ndodhin

²Kur'an, Tegabun: 3.

kur goja nxjerr fjalë të pista, vetëm atëherë ty të sfidojnë momentet plot emocione, sepse janë ato që të udhëheqin ty e jo ti ato.

Njeriu që gjendet nën ndikimin e emocioneve harron shoqërinë, ditët e bukura të jetës me personat pranë tij dhe tani për shkak të këtij ndikimi i largon ata. Për një moment shkatërron gjithçka që ka ndërtuar me vite, është ai moment kur thyen gjërat të cilat është e vështirë të rregullohen.

Kujto kur Omerin e lëndoi një njeri dhe për një moment kujtoi fjalën e Allahut, edhe pse kishte mundësi të hakmerrej sepse ishte kalif i muslimanëve:

وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

“...që e frenojnë mllëfin, që u falin (të keqen) njerëzve...”³

Kur’ani çdo herë preferon faljen kur njerëzit gabojnë, asnjëherë hakmarrjen. Nëse të keqen vazhdojmë ta kthejmë me të keqe, atëherë kur do të përfundojë e keqja?

³Kur’an, Al’imran: 134.

Emocionet dhe frustrimi janë sfida më e madhe e jetës dhe ajo që përsëritet më së shumti.

Sipas hulumtimeve të sociologëve, gjysma e problemeve në shoqëri vijnë si pasojë e emocioneve të pakontrolluara.

Çfarë janë emocionet?

Emocionet ngjallen si pasojë e hidhërimit në jetën tonë. Kur përzihen këto dy gjëra, atëherë mund të rezultojnë sjellje negative ose pozitive, sipas vlerave që posedojmë.

Në shumë raste Pejgamberi Muhamed alejhi selam na këshillon me fjalët “*mos u hidhëro*”. Fjala e urtë thotë se hidhërimi është koka e të gjitha të këqijave.

Është e natyrshme që njeriu të hidhërohet, por më e rëndësishmja është kontrollimi i hidhërimit. Hidhërimi duhet të jetë nën menaxhimin tonë.

Allahu në Kur'an na sjell dy lloje hidhërimesh që kanë dallim të madh mes tyre:

1. Hidhërimi i Faraonit ishte një hidhërim i pamendu-
duar. I shtyrë nga hidhërimi, ai dha urdhra të
cilët më vonë do t'i paguajë vetë.

قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ... لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ
خِلَافٍ تُمْ لِأَصْلَابِكُمْ أَجْمَعِينَ

*“E faraoni tha: “I besuat atij (Musait) para se t’ju
lejoja unë? ...Kam për t’ua prerë duart dhe këmbët
tërthorazi, pastaj të gjithë juve do t’ju gozhdoj...”⁴*

2. Allahu tregon në Kur’an se edhe Pejgamberët e
Allahut hidhëroheshin, por hidhërimi i tyre ishte
kur njerëzit shkelnin kufijtë e Allahut.

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ
وَعَدًا حَسَنًا

*“Musai u kthye te populli i vet i zemëruar dhe i
pikëlluar. Tha: “O populli im, vallë, a nuk ju dha
Zoti juaj një premtim të mirë?”⁵*

Duket dallimi i madh në përzgjedhjen e fjalëve dhe
shprehjen e tyre, edhe pse të dy ishin të hidhëruar.

⁴Kur’an, Al’Araf: 122.

⁵Kur’an, Taha: 86.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

- Emocionet, frustrimi, zemërimi zbulojnë brendësinë e njeriut.
- Ato shfaqin karakterin e njeriut, a është parimor, a ka vlera apo ka brendësi të zbrazët.
- Këto ndjenja janë mundësi për t'i njohur njerëzit më mirë.
- Janë mundësi për të ndryshuar vetveten.
- Ne mësojmë nga gabimet tona.

Fjala e urtë thotë *“ena derdh atë që ka në brendësi”*.

Dëmet dhe pasojat që sjellin emocionet

- Humbja e gjërave të mira.
- Largimi i njerëzve të dashur nga jeta jonë.
- Humbja e respektit tek njerëzit.
- Shkatërrimi i jetës.
- Thyerja e zemrave dhe lëndimi i njerëzve pa nevojë.
- Joproduktiviteti, pasiviteti në jetë.
- Ngutja, fjalët e fundit i themi të parat.
- Vetmia.

Një ditë Zubejr bin Avvami shkoi tek i Dërguari i Allahut alejhi selam dhe iu ankua se ka një mosmarrë-

veshje me një person, me të cilin i kishte kopshtet ngjitur. Uji kalonte pranë bahçes së Zubejrit e pastaj tek bahçja e komshiut. Që të dy këmbëngulnin që kishin të drejtë njëri para tjetrit për ta ujitur bahçen. Atëherë i Dërguari i Allahut e dëgjoji Zubejrin deri në fund dhe i tha: “Ujite ti i pari e më pas jepja mundësinë komshiut që ta ujitë bahçen e tij.” Ky person që ishte prezent i tha: “Ti i jep përparësi Zubejrit sepse e ke djalë halle.”

Shikoni çfarë gabimi bëri ky njeri. Nëse Pejgamberi i Zotit nuk gjykon me drejtësi, atëherë kush pos tij do të gjykojë me drejtësi? Allahu e kishte sjellë atë për të vendosur drejtësinë mes njerëzve. Në këtë moment zbritën ajetet kur'anore:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ

“Për Zotin tënd jo, ata nuk janë besimtarë (të asaj që të zbriti ty as të asaj para teje) derisa të mos zgjedhin ty për të gjykuar në atë konflikt mes tyre.”⁶

Shiko se ku e çoi personin në fjalë moskontrollimi i emocioneve të tij. I erdhi qortimi hyjnor se nuk do të ketë besim për të e për askënd tjetër derisa nuk e

⁶Kur'an, Nisa: 65.

marrin Muhamedin alejhi selam për gjykatës në mos-pajtimet e tyre.

Si ta tejkalojmë sfidën e emocioneve

Ne nuk pretendojmë ta largojmë këtë ndjenjë sepse ajo është pjesë e karakterit, e natyrës njerëzore, por synimi ynë është ta menaxhojmë atë, si të dalim nga situatat e vështira kur sfidohemi nga emocionet që sjell hidhërimi ynë.

Në momentet kur sfidohemi në jetë nga emocionet tona le të hedhim këta hapa:

1. Dënim pa lëndim
2. Qortim pa përbuzje
3. Falje pa kompensim.

Lutja përmbyllëse

Zoti im, mos lejo që në jetën tonë ta na verbojë hidhërimi, të na udhëheqin emocionet e më pas t'i shkatërrojmë gjërat e bukura, t'i thyejmë zemrat e njerëzve që na duan, t'i lëndojmë ata që kemi afër dhe t'i largojmë nga jeta njerëzit më të afërt!

O Zot, na ruaj, na udhëzo, na përmirëso gjendjen tonë!

SFIDA E MUNGESËS SË VETËBESIMIT

“Besimtari i fortë është më i mirë dhe më i dashur për Allahun sesa besimtari i dobët dhe tek të dy ka mirësi.”⁷ (Hadith)

Pas besimit në Krijuesin e gjithësisë, si litari më i mirë për t'u ballafaquar me problemet e vështirësitë e jetës, forca kryesore ku mbështetet njeriu është vetëbesimi i tij. Sa më i fortë të jetë ky besim në shkathtësitë dhe aftësitë personale, aq më i fortë do të jetë dhe produktiviteti në jetë. Në momentin që zbehet e dobësohet vetëbesimi, njeriu do të fundoset në ujërat e kësaj dynjaje.

Ti ndoshta mund të jesh pjesë e një familjeje e cila i nënvlerëson aftësitë e tua, që ka mbjellë tek ti frikën se ti nuk mund t'i bësh gjërat vetë dhe kjo të ka bërë ta llogaritësh veten se dështimi është i pandashëm për ty dhe prandaj e gjen veten çdo herë të tërhequr.

Njeriu është një zotëri i madh në këtë gjithësi, por në momentet që mbjell dështimin tek vetja e tij, ai do të bëhet si penda në erë.

⁷ Shënon Muslimi.

I dashuri ynë, paqja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të, ka ndaluar që njeriu ta përbuzë vetveten.

Halid bin Velidi është ai për të cilin shkroi historia. Pejgamberi, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të, e lajmëroi duke i thënë se *“ti je shpata e Allahut në tokë”*.

Bilal bin Rebah morri guximin për t’u bërë muezini i parë në rruzullin tokësor edhe pse kurrë më parë nuk kishte dëgjuar e as shqiptuar ezanin, por i mjaftoi që Pejgamberi i Zotit e lavdëroi zërin e tij.

Gjëja më e suksesshme që mbjell një shoqëri është vetëbesimi. Sot bota moderne e mbjell këtë vetëbesim tek popujt e tyre.

Në Amerikë u thonë “ju jeni të parët në botë”, kurse në Britani u thonë “ju jeni pasardhësit e perandorëve”. Në Turqi u thuhet se “ju jeni pasardhësit e perandorisë që ka sunduar gjysmën e botës”.

Presidenti turk RexhebTajib Erdouan i thotë popullit të tij: “Gjyshi ynë Sulltan Fatihu bëri që anijet të lundrojnë pa ujë, kurse ne bëmë që metroja të ecë nën det.”

I gjithë ky investim bëhet për t'i treguar popullit se suksesi dhe progresi në një shoqëri është në duart tuaja.

Ashtu duhet të jesh edhe ti. Mos lejo që të luhatet besimi në aftësitë e tua. Mundohu që t'i mbash sa më vitale duke u mbështetur tek Zoti. Mbështetu te krijuesi yt, Allahu i Madhërishëm.

Çfarë është mungesa e vetëbesimit?

Sfida e mungesës së vetëbesimit është një ndër sfidat e rrezikshme në jetën e njeriut sepse të gjithë kalojmë përmes saj, nuk ka njeri që i shpëton kësaj sfide.

Mungesa e vetëbesimit është momenti kur njeriu dyshon në aftësitë e veta për t'u ballafaquar me problemet dhe sfidat e jetës.

Ky dyshim bën që njeriu ose të fundoset përballë kësaj vale dhe do të jetë i tërhequr përballë problemeve të jetës ose do të mbledhë energjinë për të fituar vetëbesimin në veten e tij dhe për të vazhduar jetën.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Kjo sfidë është për të na treguar se ne kemi aftësi, energji dhe mund t'i bëjmë gjërat bukur. Pa vetëbesim ne nuk mund të përballimi me stuhitë e jetës.

Dëmet dhe pasojat e mungesës së vetëbesimit

Nuk ka dyshim se mungesa e vetëbesimit na sjell pasoja dhe dëme në jetë sepse vendimet e jetës varen nga kjo energji, se a ekziston apo jo tek ne.

Ja pasojat e mungesës së vetëbesimit:

- Lind dyshimi në besimin e Allahut, njeriu madje arrin deri aty sa të pyesë Zotin:-Pse më krijove të tillë?!
- Dyshimi në aftësitë e shkathtësitë tona.
- Nënshkrimi i kapitullimit me dorën tonë.
- Ikja nga marrja e vendimeve në jetë.
- Bëhemi pjesë e problemit, jo ata që e zgjidhim problemin.
- Jemi të paaftë për të shprehur atë që kemi përbrenda.

Si të mbjellim vetëbesimin te vetja dhe tek të tjerët

- **Mendimi i mirë për Allahun.** Ejubi alejhi selam e duroi shumë sëmundjen, Merjemja pati guximin të dilte me foshnjë në dorë, Ibrahim alejhi selam nuk u tremb nga zjarri, ndërsa Pejgamberi ynë alejhi selam nuk u mërzit në shpellë sepse të gjithë kishin mendim të mirë për Allahun. Vetëbesimi çdo herë duhet të jetë i lidhur me Allahun sepse Ai nuk na braktis kurrë.
- **Allahu në Kur'an na tregon se shpeshherë njeriu ka nevojë për vetëbesimin në momente të vështira të jetës së tij.** Kur ndodhi lufta e Uhudit dhe u vranë shtatëdhjetë hafëzë të Kur'anit, ishte vërtet një tronditje e madhe për shokët e Pejgamberit Muhamed, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të. Më pas u shpallën ajetet kur'anore:

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

“E mos u dobësoni (fizikisht) dhe mos u dëshpëroni (shpirtërisht) derisa ju jeni më të lartit, po qe se jeni besimtarë të singertë...”⁸

⁸Kur'an, Al'Imran: 140.

- **Pejgamberi alejhi selam** nuk lejonte që dikush të mbillte tek të tjerët frikë dhe gjëra të këqija. Ai ishte shumë i kujdesshëm që çdo herë gjërat e këqija t'i largonte nga jeta e njerëzve.

Ai shikonte deri aty sa nëse dikush kishte emër me kuptim jo të mirë, i propozonte që ta ndryshonte për mirë.

Përcaktimi i shkaqeve të mungesës së vetëbesimit

Psikologët përmendin se ekzistojnë pesë shkaqe që sjellin mungesën e vetëbesimit.

- Shkaqe trupore (fizionomia e njeriut)
- Sociale
- Financiare
- Morale (sjellja)
- Dështimi paraprak.

Besimtari duhet t'i lutet Allahut me emrin Samed, që ka kuptimin se të gjitha krijesat kanë nevojë për Të dhe kthehen tek Ai. Në momentet që gjendesh përballë sfidës së mungesës së vetëbesimit apo ndien se nuk ke vetëbesim, mbështetju Allahut.

Lutja përmbyllëse

Zoti im, mos lejo që një ditë të na tretet vetëbesimi. Na dhuro forcë e guxim atëherë kur na mungon. Zot, na ruaj imanin, forcën më të shtrenjtë që posedojmë, e prej saj fitojmë vetëbesimin në jetën tonë përballë sfidave të saj!

SFIDA E TËRHEQJES NË JETË

“Përqendrohu vendosmërisht ashtu si je i urdhëruar.” (Hud: 112)

Gjëja më e shtrenjtë që posedon njeriu, pasuria më e madhe në këtë jetë janë vlerat, morali në të cilin është edukuar dhe fisnikëruar.

Çdonjëri nga ne dëshiron t'i përmbushë ëndrrat e tij në jetë, por e rëndësishme është kur ai këto kërkesa i bën duke ruajtur krenarinë, dinjitetin, vlerat e tij, duke mos dashur që të heqë dorë prej tyre për asnjë çmim. Jeta është e tillë që nganjëherë njeriu përballet me provime që kërkojnë nga ai të heqë dorë nga këto vlera.

Nxënësi në ditën e provimit përballet me harresën e përgjigjes dhe ka përballë sfidën a të lërë provimin apo të kopjojë.

Dikush në vendin e punës është vonuar, ka munguar në punë pa arsye dhe kur pyetet apo rrezikohet për t'u përzënë nga puna është përballë sfidës a të gënjejë apo të tregojë të vërtetën edhe nëse i kushton shtrenjtë.

Çdonjërit që i është vonuar martesë për arsye të ndryshme përballet me provimin mes asaj që të jetojë me nder ashtu siç e ka edukuar familja dhe e do Zoti apo të kërkojë rrugët e haramit.

Çdonjërit që i është vonuar furnizimi dhe për momentin nuk mund t'i realizojë ëndrrat, dëshirat e tij janë përballë sfidës a të durojë dhe të jetojë me ndershmëri apo të shkojë dhe të kërkojë rrugët e ndaluara për të përfituar pasuria po të trokasë në dyert e bankave për t'u zhytur në kamatë.

Shembuj që nuk harrohen

Pejgamberi sal-lAllahu alejhi ve sel-lem u përball me këtë sfidë shpeshherë në jetën e tij, sfida e negociimit të së vërtetës për përfitime materiale. Shembuj të tillë të paharruar kemi shumë në jetën e tij.

Atij iu ofrua pasuria, martesë dhe pozita vetëm që të tërhiqet nga thirrja hyjnore, por përgjigjja e tij ishte e lehtë: *“Sikur dielli të më vendoset në anën e djathtë e hëna në anën e majtë, nuk do të heq dorë nga rruga e Zotit tim.”*

Ditën kur iu ofrua mundësia për të bërë kompromis që mushrikët një vit të adhuronin Allahun, ndërsa

muslimanët të adhuronin zotat e rrejshëm, përgjigjja ishte shumë e qartë: “O ju mohues, ne nuk do të adhurojmë atë që adhuron ju e as ju nuk do të adhuron Atë që adhurojmë ne.”

Bilali, muezini i parë i Pejgamberit tonë, mban mbi gjoks gurë, i kthyer nga rrezet përvëluese të shkretëtirës dhe nuk tërhiqet nga parimet, bindja dhe besimi i tij.

Çfarë është sfida e heqjes dorë?

Është një ndër sfidat e vështira kur njeriu gjendet përballë dallgëve të jetës për të ruajtur vlerat, moralin, besimin, parimet e tij apo për t'i shitur ato me çmimin e epshit, të egos dhe gjërave të ulëta të kësaj dynjaje kalimtare.

Me këtë sfidë përballemi edhe kur heqim dorë nga ajo që kemi të drejtë për të ruajtur interesin më madhor të familjes, shoqërisë apo për të vendosur paqe mes njerëzve.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Kjo sfidë nxjerr në shesh çmimin e lartë që kanë vlerat tona, imani, parimet, identiteti ynë. Kjo sfidë tregon forcën e imanit tënd. Aq sa litari është i fortë, aq do të ketë mundësi të tërheqë gjëra të rënda.

Dëmet dhe pasojat në jetën tonë

- Kjo sfidë tregon dobësinë tonë.
- Njeriu mbetet pa identitet kur dështon në këtë provim.
- Humb të dyja botët.
- Njeriu humb besimin tek njerëzit, kalon në shkallën e hipokritit.
- Shet vlerat për një çmim të ulët.

Dobitë në jetën tonë

- E ndihmon njeriun në ruajtjen e identitetit të vet.
- Tregon vlerën e njeriut dhe çmimin e tij.
- Lumturia e jetës është në ruajtjen e parimeve dhe vlerave njerëzore e jo në shitjen e tyre.
- Njeriu me kalimin e kësaj sfide arrin kënaqësinë dhe shpërblimin e Zotit.
- Muslimanin e kalit dhe e bën më të fortë në parimet e veta.

- Njeriu kupton dhe dallon të vërtetën prej të pavërtetës.

Si të veprojmë kur na kërkohet të heqim dorë nga vlerat tona.

Jusufi a.s. është sfiduar me këtë sfidë në ditën kur refuzoi të bjerë në mëkatin e shëmtuar ku u ftua. Me gjithë kërcënimet që iu bënë dhe gjendjes së dobët të tij, ai nuk ra pre e presioneve dhe nuk hoqi dorë nga vlerat e tij. Allahu na tregon për këtë shembull në Kur'an:

وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاَسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ
وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّاغِرِينَ (۳۲) قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا
يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ

“Përnjëmend desha ta mashtroj, por ai kundërshtoi. Nëse nuk e bën atë çka i urdhëroj unë atij, pa dyshim, do të burgoset dhe do të jetë i poshtëruar. O Zoti im, tha ai, më tepër e dëshiroj burgun sesa atë ku më shpien ato!”⁹

Kur ne sfidohemi nga ky provim i jetës, atëherë do të gjendemi përballë tri alternativave:

⁹ Kur'an, Jusuf: 32-33.

- Heqja dorë nga vlerat tona për shkak të epshit dhe kënaqësive të kësaj bote.
- Heqja dorë për interes madhor, bashkim, tolerancë, afrim, dashuri.
- Kapja për vlerat tona dhe mosnegocimi i tyre me çmimin e ulët të kësaj bote.

Lutja përmbyllëse

Zoti im, bota është e mbushur me provime, na dhuro forcë t'i tejkalojmë ato! Mos lejo që të heqim dorë nga ajo që Ti je i kënaqur. Dhurona dritë ta shohim të vërtetën dhe ta pasojmë atë, ta shohim të kotën dhe të largohemi nga ajo!

SFIDA E DËSHPËRIMIT

“Mos humbni shpresën në mëshirën e Allahut”

[Jusuf: 87]

Çdo njeri në jetë ka dëshira dhe ëndrra të cilat dëshiron t'i realizojë, por ekzistenca e dëshirave dhe ëndërrave tona nuk do të thotë se ato duhet të realizohen në kohë dhe vend të caktuar. Ne duhet të kuptojmë një çështje shumë të rëndësishme, se kjo botë ka rregullat e veta dhe ato funksionojnë sipas vullnetit të Allahut e jo sipas dëshirave dhe vullnetit tonë.

Çdonjëri prej nesh ka shumë kujtime në jetë, mes tyre edhe momente kur na ka kapluar dëshpërimi. Po të fillojmë t'i shfletojmë këto kujtime, nuk do të kemi mundësi të ndalemi te të gjitha, por na mbetet këshilla si alternativa më e mirë për t'i ndihmuar njerëzit.

Të këshilloj...

Të themi që jeta është e lehtë, pa sfida, se jemi të dobët, jo të mirë, nuk kemi fat, është mashtrim djallëzor. Sfidat me të cilat ballafaqohemi janë ato përmes të cilave Allahu do që të nxjerrë forcën e fshehtë tek ne, se gjërat mund të bëhen edhe ndryshe.

Allahu përmes sfidës në jetë dëshiron që ti një ditë të mos mendosh se sukseset në jetën tënde janë nga aftësia dhe shkathtësia jote, por nga suksesti i dhuruar nga Allahu.

Allahu për ty ka thënë:

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا

“Ti bëj durim në vendimin e Zotit tënd, se ti je nën mbikëqyrjen Tonë.”¹⁰

Apo do të jesh si ata për të cilët Zoti tha:

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

“E, kur Ne i japim dhunti njeriut, ai shmanget dhe largohet anash, e kur e godet e keqja është i dëshpëruar.”¹¹

Çfarë është dëshpërimi?

Dëshpërimi shkaktohet kur njeriu në jetë planifikon gjëra dhe i vë ëndrrat e tij në një drejtim duke harruar se ato mund të shkojnë edhe në kah tjetër.

¹⁰Kur'an, Tur: 48.

¹¹Kur'an, Isra: 83.

Ai verbohët pas pasioneve të kësaj jete, por në një moment zbulon se nuk mund t'i realizojë apo nuk është i prirë për to.

Dëshpërimi shkaktohet edhe kur dashuron diçka çmendurisht dhe në një moment zbulon se gjithçka ka qenë një iluzion.

Dëshpërimi ndodh gjithashtu kur mendon se problemet e tua janë fundi i botës dhe ndien se je i dobët përballë sfidave, i fundosur thellë, se nuk ka shpresë për shpëtim, kur mendon se je njeri që dësh-ton në jetë kur të tjerët korrin sukses.

Këto kuptime janë fillimi i dëshpërimit apo vetë dëshpërimi yt në jetë.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Shpeshherë në jetë gjërat jemi të prirë t'i shohim vetëm nga një këndvështrim duke harruar se ekziston edhe ana tjetër e të lexuarit të mesazhit.

Cilat janë ato dobi që mund të nxjerrim në momen-tin që ndihemi të dëshpëruar nga ndonjë sfidë në jetë?

- Dëshpërimi është momenti kur ne kuptojmë se nuk ia dalim dot pa Allahun, pra na rikthen tek Krijuesi.
- Dëshpërimi që për rezultat ka kthimin tonë tek Allahu na dhuron një jetë të re, bëhemi sikur kemi rilindur.
- Dëshpërimi është zbulimi apo identifikim i vetvetes. Kapacitetet njerëzore janë të kufizuara, mundësitë tonë kanë kufij, ne nuk mund të pavarësohemi dot nga Krijuesi.

Dëmet dhe pasojat e dëshpërimit në jetën tonë

Nuk ka dyshim se gjërat jo të mira në jetë janë ato që na sjellin pasoja dhe dëme, nganjëherë aq të mëdha saqë vështirë është për t'i shëruar. Dëshpërimi është atribut i jobesimtarëve.

Allahu thotë:

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَبْأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ

“O bijtë e mi, shkoni dhe interesohuni për Jusufin dhe vëllanë e tij dhe mos e humbni shpresën në

*mëshirën e Allahut. Vetëm jobesimtarët e humbin shpresën në mëshirën e Allahut.*¹²

Njeriu i dëshpëruar fillon të kundërshtojë caktimin e Allahut.

Ai mund të ketë mendim të keq për Allahun apo edhe t'i shkëpusë lidhjet me Krijuesin.

Dëshpërimi sjell dobësim të mbështetjes tek Allahu, shkëputje të shpresës dhe bindje se Allahu është i pafuqishëm për ta ndryshuar gjendjen e tij.

Njeriu goditet nga pesimizmi dhe përtacia.

Zhgënjehet dhe ka ankesa të panevojshme dhe është joproduktiv në jetë.

Ilaçi i dëshpërimit

Kur'an, libri i shenjtë, çdoherë mbjell tek besimtarët shpirtin e shpresës dhe optimizmit duke mos i lënë vend dëshpërimit apo pesimizmit.

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

*“... mos e këputni shpresën nga mëshira e Allahut!”*¹³

¹²Kur'an, Jusuf: 87.

¹³Kur'an, Zumer: 53.

Njeriu derisa ka mundësi të lëvizë në këtë jetë është i gjallë dhe nuk duhet ta kaplojë dëshpërimi sepse kështu na ka udhëzuar e mësuar Krijuesi i gjithësisë dhe pastaj i Dërguari i njerëzisë, Muhamedi alejhi selam. Nuk ka dyshim se në jetë shpeshherë dështojmë, por njeriu duhet të mbjellë shpirtin e shpresës duke kërkuar shkaqet e dështimit, që të largohet në të ardhmen prej tyre dhe të kërkojë nga Allahu ndihmë për t'i realizuar qëllimet e tij duke pasur si moto fjalët “jeta ime është pa dëshpërim”.

Kjo është metodë më e mirë sesa ta drejtosh gishtin drejt të tjerëve duke ua lënë fajin e më pas të dështosh dhe të të kaplojë dëshpërimi.

Një nga emrat e Allahut është “El Fetah”. Allahu nuk i mbyll dyert e pendimit për shkak të mëkateve tona. Nuk ka dyshim se dëshpërimi është një sëmundje e rëndë në jetën e njeriut, e cila e lë të gjymtë e pasiv përballë ambicieve në jetë. Në fund do të mundohemi të sjellim edhe ilaçin e kësaj sëmundjeje:

- Imani në caktimin e Allahut, me koncept të qartë dhe të drejtë.
- Edukimi i vetvetes për t'iu mbështetur Allahut, veprimi i shkaqeve të nevojshme dhe përpjekja për t'i realizuar qëllimet në jetë.
- Vetëbesimi dhe marrja e përgjegjësisë.

- Bindja drejt ndryshimit më të mirë në jetë në çdo sferë të jetës duke mësuar edhe nga përvojat e njerëzve të suksesshëm.
- Leximi i jetës së Pejgamberëve, sepse ata ndryshuan historinë e njerëzimit. Leximi për vështirësitë me të cilat ata u ballafaquan, si i luftuan me vendosmëri e sinqeritet dhe si ia arritën të kishin sukses me ndihmën dhe fuqinë e Allahut.
- Bindja se t'i dorëzohesh dëshpërimit nuk është më shumë sesa t'i shtosh vetes dhembje, dështim, lodhje e sëmundje. Alternativa e vetme është serioziteti dhe shpresa.

Lutja përmbyllëse

Zoti im, të lutem! Mos lejo që jeta e kësaj bote të na dëshpërojë.

Mos na bëj nga ata të cilët për shkak të dëshpërimit e meritojnë hidhërimin Tënd!

Bëje jetën tonë plot kuptime, hare, lumturi e buzëqeshje!

SFIDA E FRIKËS

“Dhe i siguroi prej çdo frike!” (Kurjesh: 4)

Edhe pse njerëzit besojnë se dobia dhe dëmi janë në duart e Allahut, në anën tjetër shumica e njerëzve në jetë përballen me sfidën e frikës. Shejtani çdo herë tenton t’ua mbyllë dyert e dynjasë.

I riu që ka një intervistë shpeshherë ndien frikë se nuk do t’ia dalë dhe në momentet e fundit mendon për t’u tërhequr nga gara. Frika e ka bërë të ndihet në siklet dhe të mos duket mirë as në pamjen e jashtme.

Një pjesë e njerëzve ngurrojnë të futen në debate të rëndësishme vetëm pse kanë frikë se nuk kanë shkahtësi dhe nuk mund t’ia dalin.

Në jetë shpesh mund të ndodhë që shefi të të përzërë prej pune dhe në momentin që ndien se ndoshta nuk do të gjesh punë, të kaplon frika.

Fëmija që kërcënohet nga prindi ku ishe, pse u vonove etj., në momentin që e kaplon frika, do të mundohet të gjejë rrugëdalje të cilat do ta dëmtojnë më vonë në jetë.

Ne shpeshherë shohim se njerëzit e afërt bëjnë gabime dhe nuk gjejnë gatishmëri për t'i këshilluar për shkak të frikës që gjejnë në veten tonë.

Pse gjithë ky frikësim kur Allahu është i gjallë, është me ne me dijen dhe ndihmën e Tij?

Sfida e frikës është diçka e natyrshme dhe pjesë e jona. Pejgamberët e Allahut ndienin frikë në momente të caktuara.

- Musai a.s. ndjeu frikë kur u përball me Faraonin.
- Ibrahim alejhi selam u frikësua kur i erdhën engjëjt në formë njeriu për ta përgëzuar për lindjen e djalit të tij Is'hakut.
- Luti a.s. u frikësua kur engjëjt e paralajmëruan të largohej nga vendi i tij sepse mbi atë popull do të zbriste dënimi i Allahut.
- Frikë ndjeu edhe Merjemja kur i erdhi lajmi se do të lindte fëmijë.
- Pejgamberi Muhamed u ndjeu i frikësuar në shpellën Hira kur u gradua me shkallën Pejgamber i Allahut.
- A nuk ishte burri më i madh i këtij umeti, Ebu Bekri, ai që ndjeu frikë gjersa po qëndronte me të Dërguarin e Allahut në shpellë?

Pra, po flitet për diçka që është pjesë e natyrës njerëzore.

Çfarë është sfida e frikës?

Sfida e frikës është ndër sprovat që Allahu ka caktuar për të gjitha krijesat, pra edhe për bijtë e Ademit a.s.. Ajo është momenti kur ndodh çrregullimi i zemrës, kur njeriu goditet me një gjë të urryer dhe i shpërthen energjia për t'u përballur me sfidat e jetës.

Ajo ose do të jetë shoqja më e mirë e jotja ose armikja më e keqe.

Ne duhet të përballemi me sfidën e frikës e jo të ikim nga ajo.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Allahu e ka caktuar për ne frikën si sfidë që duhet të na mësojë si të ecim përpara në jetë e assesi të mbetemi anash si pasojë e frikës.

Nga pesë sprovat e mëdha që Allahu ka shënuar për ne, e para është frika.

Allahu thotë:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالنَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

“Ne do t’ju sprovovjmë me ndonjë frikë, me uri, me ndonjë humbje nga pasuria e nga jeta e edhe nga frytet, por ti përgëzoji durimtarët.”¹⁴

Dëmet dhe pasojat e frikës

Pejgamberi, paqja dhe begatitë e Allahut qofshin mbi të, ka thënë: *“Kush e frikëson një besimtar me pa të drejtë, e drejta e Allahut është që ta frikësojë në Ditën e Kiametit.”*

Frika fillon tek njeriu qysh nga fëmijëria dhe mund të shkaktojë dëme dhe pasoja që do t’i vuajë tërë jetën. Kjo frikë vjen si pasojë e faktorëve të brendshëm apo të jashtëm, si zërat e lartë, dhuna në familje, abuzimet e ndryshme etj.

Nga një studim i bërë me 50 persona, ka rezultuar se njeriu mund të ndiejë deri në 7.000 lloje të frikës. Ja disa pasoja:

- Frika e bën njeriun pasiv në jetë.

¹⁴Kur’an, Bekare: 155.

- Njeriu ndihet inferior.
- Ai humb vetëbesimin.
- Ka personalitet të dobët.

Bota sot jeton në ethet e frikës. Libri “Lëre ankthin dhe fillo jetën” ka shitur 5 milionë kopje në Amerikë.

Dobitë e frikës në jetën tonë

- Sukseset më të mëdha në jetën njerëzore kanë dalë në momentet e frikës (rasti i familjes Jashari në kohën e luftës, ose modeli i Gazës në Palestinë, ku ka më shumë hafëzë të Kur’anit dhe ku jetojnë njerëzit më të shkolluar në bazë të përqindjes.)
- Frika nxjerr në pah energjinë e fshehur të njeriut.
- Njerëzit janë më të bashkuar.
- Njeriu është më i thjeshtë, më modest.
- Njeriu bëhet më produktiv.
- Frika sjell guximin.

Si të veprojmë në momentet e frikës

- Përbalje, jo ikje nga frika. Ballafaqim me problemin.
- Planifikim dhe jo çorientim.

- Në momentin e frikës duhet të kesh tri gjëra parasysh:

1. Kërkimi i ndihmës nga Allahu, që ka një emër të bukur: El-Hafidh-Ruajtësi.
2. Pranimi se frika ekziston.
3. Mbështetja tek Allahu.

- Leximi i fjalëve të Allahut.

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

“Ata, të cilët i kumtojnë shpalljet e Allahut, i frikësohen vetëm Allahut e askujt tjetër pos Tij, e Allahu është mjaft të jetë llogaritës.”¹⁵

- Lutjet kur'anore ashtu siç na ka mësuar Zoti ynë:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

“Neve na mjafton që kemi Allahu, Ai është mbrojtësi më i mirë!”¹⁶

¹⁵Kur'an, Ahzab: 39.

¹⁶Kur'an, Al'imran: 173.

Frika më e ëmbël në këtë botë është frikërespekti ndaj Allahut. Llogaritet më e ëmbla në botë sepse është shpëtimtare në dynja dhe ahiret. Kjo frikë bën që të jesh i sigurt në jetë, larg mëkatit, i drejtë, faqebardhë. Frikërespekti është i ëmbël sepse njeriu sa herë që e ndien, afrohet tek Allahu dhe nuk largohet prej Tij, sikurse ndodh me frikën e natyrshme nga njerëzit apo krijesat e tjera.

Lutja përmbyllëse

Zoti im, na ruaj nga frika e cila na bën të tërhiqemi nga sfidat e jetës. Na dhuro vullnet dhe forcë kur ajo na godet. Na bëj nga ata që kthehen e kërkojnë mbështetje tek Ti në momentet që i godet!

O Zot, na bëj nga ata që nuk frikësohen nga njerëzit, po frikësohen nga Ti, Zoti i njerëzve!

SFIDA E PËRBALLJES ME MËKATIN

“Ai di për shikimin me cep të syve, edhe për atë që e fshehin në zemra.” (Gafur:19)

Ka njerëz që kur dëgjojnë se dikush ka bërë një vepër të ligë, edhe ata ëndërrojnë dhe përmallohen të bëjnë të njëjtën gjë.

Sa herë që dëgjojnë për drogën, përmallohen që një ditë ta provojnë duke harruar pasojat e saj.

Sa ndodh që dëgjojnë se dikush është bërë pasanik, përmallohen duke harruar se ajo pasuri është nga harami.

Bota njerëzore është e ndërtuar nga epshi, por për dallim nga shtazorja posedon logjikën, e cila e ndihmon ta frenojë nga rrugët e këqija.

Ti ose do të përzgjedhësh të vraposh pas epshit e të përmallohesh për mëkatin që epshi kërkon ta shijojë ose do të përzgjedhësh rrugën e Zotit, e cila të ndihmon të mos jesh rob i epshit por rob i Zotit.

Njeriu është krijesë e cila gabon, por jo edhe aq sa t'i hapë dyert e mëkatit që sa herë që çel dita dhe mby-

llet nata ai të hyjë në ato dyer të mallkuara që ia shkatërrojnë jetën dhe ahiretin.

Islami sjell alternativën më të mirë në mënyrë që të mos hapet dera e përmallimit për mëkatin duke na këshilluar që çdoherë të rrimë larg gjërave të liga duke mos u bërë pjesë e tyre me qëllim që ta shpëtojme veten.

Allahu na porositi që ta ulim shikimin.

Allahu na këshillon që të mos rrimë afër alkoolit e bixhozit sepse ato janë vende ku djalli mbjell urrejtje, përçarje dhe i jepet mundësi njeriut për t'u përmalluar për ato vende.

Allahu të ka përzgjedhur që të jesh rob i Zotit, ndaj mos lejo që këtë lidhje ta prishë përmallimi yt për mëkatin.

Çfarë është sfida e përbaljes me mëkatin?

Përmallimi për mëkatin është një ndër sfidat më të vështira në jetën e njeriut. Ai është një moment kur njeriu gjendet mes përbaljes për të shkuar në drejtim të ndonjë mëkati.

Ai është momenti kur ti ke dëgjuar se filani e ka bërë një gjë të tillë dhe përmallohesh që edhe ti ta bësh të njëjtën gjë apo është pjesë e përvojës tënde të shëmtuar, je larguar për një kohë dhe tani je në mes asaj se a ta provoj përsëri apo jo.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Kjo sfidë e mëson njeriun se si duhet të ecë në drejtim të kundërt të mëkatit. Kjo sfidë ia përcakton njeriut a përzgjedh Zotin apo epshin.

Allahu i Lartmadhërisëm thotë:

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا

“Gjithçka ka në tokë Ne e kemi krijuar si zbukurim për të, që t’i sprovovjmë cili prej tyre bën vepra më të mira.”¹⁷

Allahu dëshiron të na sprovovjë se kush përmallohet për mëkatin dhe vrapon pas tij dhe kush përmallohet për mëkatin dhe e ndalon veten e kërkon rrugët e hallallit.

¹⁷Kur’an, Kahf: 7.

Dëmet dhe pasojat në jetën tonë

- Rrugë drejt humnerës:

(۳۶) فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ (۳۷) وَأَنزَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (۳۸) فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ
الْمَأْوَىٰ (۳۹)

*“Edhe atij që e ka tepruar. E ka zgjedhur dhe këtë botë më shumë e ka dashur. Pa dyshim xhehenemi do të jetë strehimore.”*¹⁸

- Rrugë e djallit të mallkuar.
- E çon njeriun buzë humnerës.
- Ekziston rreziku i përfundimit të keq në jetë.
- E shtyn njeriun të mos jetë vetvetja.
- Shkakton çrregullime shpirtërore dhe psikike në jetë.

Dobitë në jetën tonë

- Del në shesh brendësia jonë.
- Shërben si matës që tregon se a zgjedhim Allahun apo epshin.
- Përkufizimi i mëkatit tek dijetarët është:
“Shpërblehet ai që e lë dhe dënohet ai që e vepron.

¹⁸Kur'an, Naziat: 37-39.

Në momentin që përmallohesh për mëkatin dhe e lë atë, ti do të shpërblehesh.

Nuk ka dyshim se kjo sfidë është e rëndë, por më e rëndësishmja është ta dimë se si fillon ajo.

Hapi i parë është mendimi, përmallimi, ecja drejt mëkatit, veprimi, shndërrimi në adet, zakon.

- Kujto Pejgamberin e Allahut kur u përball me këtë sfidë, se çfarë tha ai dhe si e tejkaloi atë.

Allahu thotë në Kur'an:

وَرَأَوْنَاهُ الَّذِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنِ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

“E ajo, në shtëpinë ë së cilës ishte Jusufi, i bëri lajka atij dhe ia mbylli dyert e i tha: “Eja!” Ai (Jusufi) tha: “Allahu më ruajt, ai zotëria im.”¹⁹

Allahu thotë gjithashtu:

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

¹⁹Kur'an, Jusuf: 23.

“Edhe ata të cilët kur bëjnë ndonjë (mëkat) të shëm-tuar ose i bëjnë zullum vetes së tyre, e përmendin Allahun dhe kërkojnë falje për mëkatet e tyre e kush i fal mëkatet përveç Allahut? Dhe që duke ditur, nuk vazhdojnë në atë që kanë punuar (në të keqen).”²⁰

Kujto dënimin e Allahut!

“Dënimi më i vogël në xhehenem është kur njeriu do të ecë mbi zjarr dhe trutë do t'i vlojnë.”

Ajeti kur'anor thotë:

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ
إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (٦٨) يُضَاعَفْ لَهُ
الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا (٦٩)

“Ata të cilët nuk i luten tjetër Zoti përveç Allahut dhe që nuk mbysin atë që e ka ndaluar Allahu, vetëm në rast se e kërkon drejtësia, dhe që nuk bëjnë amoralitet, se kush e bën këtë ballafaqohet me mëkate i shumëfishohet dënimi në Ditën e Kiametit dhe aty mbetet përgjithmonë i nënçmuar.”²¹

²⁰Kur'an, Al'imran: 135.

²¹Kur'an, Furkan: 28-29.

Lutja përmbyllëse

*Zoti im, na ruaj nga mëkatet që sjellin hidhërimin
Tënd. Pastrona nga gabimet dhe mëkatet. Falna ne,
prindërit tanë dhe gjithë besimtarët!*

SFIDA E MËRZISË

“O Zoti im, kërkuj mbrojtjen Tënde nga brengat dhe mërzia!” (Hadith)

Mërzia është pjesë e jetës sonë dhe e natyrës njerëzore, asaj nuk mund t'i shmanget askush. Sikur të kishte shpëtuar dikush prej saj, do të ishin Pejgamberët e Allahut. Edhe pse ishin njerëz të përzgjedhur të Zotit, ata mërziteshin. Shpeshherë nga goja e të Dërguarit tonë dëgjohej edhe kjo dua: *“O Zoti im, kërkuj mbrojtjen Tënde nga brengat dhe mërzia!”*²²

Allahu në disa vende iu drejtua atij duk e këshilluar që të rrijë larg mërzisë nëse e godet.

فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ

*“Dhe mos të pikëllojnë fjalët e tyre.”*²³

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

*“Dhe mos u pikëllo ti për shkak të tyre dhe mos u ngushto ti për pëshjtjellimet e tyre.”*²⁴

²²Transmeton Buhariu, 7/158. "Pejgamberi a.s. e përsëriste shpesh këtë lutje."

²³Kur'an, Jasin: 76.

Edukimi hyjnor ishte burimi i fjalëve që më së shumti e luftoi mërzinë në jetën e tij dhe i mësoi të tjerët që mos ta lënë mërzinë t'ua ngulfasë jetën.

Ai në shpellën Theur i tha shoqëruesit të tij Ebu Bekrit:

إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

“Ai (Muhamedi alejhi selam) i tha shokut të vet (Ebu Bekrit r. a.): “Mos u brengos, vërtet Allahu është me ne!”²⁵

Kemi shumë raste nga jeta e Profetit Muhamed alejhi selam kur ai mërzitej për familjen, shokët dhe vendlindjen, por kurrë nuk lejoi që mërzia të dominojë në jetën e tij.

²⁴Kur'an, Neml: 70.

²⁵Kur'an, Teube: 40.

Çfarë është mërzia?

Mërzia është errësirë e fshehur në brendësinë e njeriut, ajo ngadalëson frymëmarrjen, shtrëngon gjoksin, copëton zemrën. Ajo shkaktohet kur dashuron diçka çmendurisht dhe në moment zbulon se gjithçka ka qenë një iluzion, kur përzgjedh gjëra dhe kupton se ke përzgjedhur gabim.

Mërzia na godet më tepër kur ndiejmë se errësira na ka kapluar nga çdo anë, kur syve tanë u fshihen gjërat e bukura, kur humbim një shok pa të cilin mendojmë se nuk mund të jetojmë: për një çast humbim gjërat që zotëronim.

Pasojat dhe dëmet e mërziisë

Nuk ka dyshim se mërzia lë pasoja në jetën tonë, por në çdo herë duhet të gjejmë energji për ta luftuar atë.

- Nganjëherë mërzia zë aq vend tek ne, saqë bëhemi vetë ne mërzia.
- Mërzia shpeshherë na ngulfat duke na bërë të harrojmë se në jetë ka shumë gjëra të bukura dhe njerëz që na ndriçojnë errësirën që na sjell mërzia.
- Mërzia mbjell urrejtje. Personin e mërziitur nuk e do askush.

- Sjell depresion.
- Shkakton dëme shëndetësore.
- Mërzia e bën individin apo shoqërinë pasive duke mos sjellë produktivitet në jetë.
- Mërzia sjell verbim, a thua se me këtë sfidë të jetës erdhi fundi i botës.

Momenti i mërzisë

Çdonjëri prej nesh ka momente në jetë, qofshin të kaluara apo të tanishme, kur përjeton mëzri në jetën e tij, por e rëndësishme për ne është se si do të reagojmë në këto momente. A do ta kalojmë testin e kësaj sfide apo do të ngelim në të dhe vështirë do të dalim nga ajo?

Momenti i mërzisë na tregon realitetin e kësaj jete.

Çdonjëri prej nesh në momentin e mërzisë kalon nëpër këta hapa:

1. Refuzimi
2. Hidhërimi
3. Çorientimi
4. Pranimi.

Ose do të jesh nga ata që do të dinë t'i kalojnë këta hapa ose do të ngelesh në ta. Më e mira është kur i kalon me nxitim këto momente dhe vazhdon jetën.

Ilaçi i mërzisë

Pejgamberi alejhi selam, kur i vdiq djali i tij, na dha një ilaç kur tha: *“Syri le të lotojë, zemra le të mërzitet, por gjuha të thotë vetëm atë që Zoti ynë është i kënaqur.”*

Sa herë që mërzitesh në këtë dynja, sepse nuk mundet askush t'i ikë asaj, përkujto ditën kur nuk do të ketë më mërzi.

Fjala e parë që do të thonë banorët e xhenetit kur të hyjnë në xhenet është:

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

“E ata thonë: “Falënderuar qoftë Allahu që largoi prej nesh brengat; vërtet, Zoti ynë është që fal shumë dhe është bamirës.”

Kujto fjalët e Allahut kur do të na thërrasë në Ditën e Gjykimit:

يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

“O robërit e Mi, për ju sot nuk ka frikë, as që do të pikëlloheni.” (Zuhruf: 68)

Lutja përmbyllëse

Zoti im, kërkoj mbrojtjen Tënde nga brengat dhe mërzia, nga paaftësia dhe dembelia, nga koprracia dhe frika, si dhe nga zhytja në borxhe dhe mposhtja prej njerëzve!²⁶

²⁶ Transmeton Buhariu, 7/158. "Pejgamberi a.s. e përsëriste shpesh këtë lutje."

SFIDA E SËMUNDJES

“Dhe kur të sëmurem, Ai më shëron.” (Shuara: 80)

Të gjithë gjendemi në sallën e madhe të provimit që quhet jetë. Çdo gjë që gjendet në të është provim dhe sfidë për njeriun. Pasuria, varfëria, familja, rinia, pleqëria, shoqëria, fqinjësia, puna, shëndeti, sëmundja të gjitha janë provime dhe sfida në të njëjtën kohë.

I pasuri është në provim dhe nuk e kupton se është në sallën e provimit derisa të humbë pasurinë.

Ai që ka shëndet nuk e ndien që është në sallën e provimit derisa të sëmuret.

Bukura e kësaj salle është se i gjithë njerëzimi qëndron brenda saj. Nuk ka refuzim e as që mundet dikush t'i ikë derisa ka jetë sepse salla e provimit është vetë jeta jonë.

Momenti i sëmundjes

Lexo fjalët e të madhit Allah, i Cili na ka treguar realitetin e jetës dhe krijimit tonë:

لَنْبُلُونَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ

“Ju me siguri do të viheni në provë me pasurinë tuaj dhe me jetën tuaj.”²⁷

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

“Ai i cili ka krijuar jetën dhe vdekjen, për t’ju provuar se kush prej jush vepron më mirë.”²⁸

وَنَبْلُوَكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

“Ne ju vëmë në sprovë ju me të keqe dhe me të mirë dhe te Ne do të ktheheni.”²⁹

Nuk ka njeri që nuk ankohet nga sëmundja gjatë ditës apo natës. Sprova është ligj i Allahut në këtë lëmsh që quhet dynja. Sëmundja është pjesë e trupit tonë, e këtij trupi të dobët. Njeriu nga vetë natyrshmëria e tij është i dobët, por mëshira e Allahut ka bërë që ne ta harrojmë sëmundjen shpejt. Ajo që e ndihmon njeriun t’i shuajë dhembjet e sëmundjes është kur sheh se tjetri është edhe më keq se ai.

A nuk na këshilloi i Dërguari i Allahut duke na porositur:

²⁷Kur’an, Al’imran: 186.

²⁸ Kur’an, Mulk, 2

²⁹Kur’an, Enbija:35.

“Është e çuditshme puna e besimtarit. E gjithë jeta e tij është hajr. Nëse atij i vjen një e mirë, ai falënderon Zotin dhe merr shpërblim për këtë gjë. Nëse atij i bie një fatkeqësi, ai duron për hir të Zotit dhe përsëri shpërblehet për këtë gjë. E kjo gjë ndodh vetëm me besimtarin.”³⁰

Nuk ka dyshim se shëndeti është një ndër dhuntitë e mëdha të Allahut, pas së cilës janë mashtruar shumica e njerëzve dhe nuk e shfrytëzojnë ashtu siç duhet. Pejgamberi alejhi selam ka thënë: *“Shfrytëzoni pesë gjëra para se t’ju vijë pesë të tjera...”* dhe ndër to ka përmendur shëndetin para se të sëmuremi.

Çdonjërit nga ne që Allahu i ka dhuruar shëndet fillimisht duhet ta falënderojë Zotin për këtë mirësi që tjetri nuk e posedon. Le t’ia kemi frikën Allahut dhe mos ta humbim shëndetin tonë duke prekur në harame dhe në ato gjëra që Allahu nuk është i kënaqur me ne.

Allahu thotë:

وَحُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

“E njeriu është krijuar si qenie e pafuqishme.”³¹

³⁰ Shënon Muslimi.

³¹ Kur’an, Nisa: 4.

Pafuqia e njeriut, dobësia e tij bën që ai në jetë të goditet për një moment me sfidën e sëmundjes. Një ndër momentet më të vështira që kalon njeriu është kur merr lajmin apo ndien vetë se është i sëmurë. Ky moment aq sa është i mërzitshëm në brendësinë e tij mban shumë domethënie, urti dhe dobi.

Vështirësia e tij qëndron se njeriu shpeshherë nuk do të ballafaqohet me realitetin. Për një moment atij i kujtohet familja, fëmijët, shoqëria, pasuria dhe shumë ëndrra të parrealizuara, të cilat pastaj e bëjnë të mërzitet. Por nëse njeriu arrin ta bëjë këtë moment shumë domethënës dhe historik në jetën e tij, mund t'ia dalë mbanë. Kur ai kujton se i thotë vetes besimtar, beson në caktimin e Zotit në të mirë apo keq, ky moment i kujton se nëse duron, Allahu e do. Kujton se edhe Pejgamberët e Allahut sëmureshin edhe pse ishin njerëzit më të dashur të Zotit. Allahu na ka treguar për Ejubin a.s., i cili ishte përballur me sfidën e sëmundjes dhe Allahu tha për të:

إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نَعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ

“Vërtet, Ne e gjetëm atë të durueshëm. Sa rob shumë i mirë ishte ai dhe i kthyer te Zoti.”³²

Pejgamberi ynë u sëmur disa herë gjatë jetës së tij dhe në fund kur u nda nga kjo jetë, u nda duke u përballur me sfidën e sëmundjes.

Ose do të jesh i durueshëm, i kthyer tek Zoti yt, ose do të jesh kundërshtar i caktimit të Tij dhe do të vuash përgjithmonë.

Enesi radijAllahu anhu transmeton se i Dërguari i Allahut alejhi selam thotë: “Mos bëni lutje për të vdekur dhe as mos e dëshironi vdekjen. E nëse patjetër doni të luteni me diçka, atëherë lutuni kështu: “O Zot, më lër të jetoj derisa jeta të jetë më e mirë për mua dhe më vdis nëse vdekja është më e mirë për mua!”³³

Sëmundja, urtësia dhe dobitë e saj

Nganjëherë sëmundja zë vend tek ne derisa bëhemi vetë sëmundja, duke mos e shikuar botën me ngjyrat e saj sepse ajo na ka verbuar. Dije se ngjyra e zezë

³²Kur'an, Sadd: 44.

³³Sahih el Xhami, 7265.

është e mirë, por e bardha është edhe më e mirë, e nëse shikon nga qielli, të jep edhe më shumë shpresë.

Të adhuruarit e Allahut me durim

Allahu thotë për durimtarët:

وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

*“Allahu i do durimtarët.”*³⁴

Shkak për hyrjen në xhenet

Xheneti është mall i shtrenjtë, që nuk blihet lehtë. Pejgamberi alejhi selam ka transmetuar se Allahu ka thënë: *“Kur robi Im sprovohet me dy të dashurit e tij (verbohet) dhe duron, do t’ia kompensoj me xhenet.”*

Kthimi në rrugën e Allahut

Kur njeriu ka humbur rrugën e Zotit, sëmundja bëhet shkak që ai të kthehet në rrugën e drejtë, ikën nga gjynahet sepse shëndeti e mashtron shpesh herë njeriun të shkojë në rrugën të gabuara dhe ta harrojë Krijuesin e vet.

³⁴Kur’an, Al’imran: 146.

Ibn Tejmije thotë: “Sprova që të kthen tek Allahu është më e mirë sesa dhuntia (shëndeti), që të bën ta harrosh Allahun.”

Ibn Kajimi thotë: “Sikur të mos ishin sprovat e kësaj bote, njeriun do ta preknin sëmundje si mendjemadhësia, vetëpëlqimi, forcimi i zemrës, të cilat janë shkaktare të shkatërrimit të tij. Nga mëshira e të Gjithëmëshirshmit është që nganjëherë ta godasë njeriun me këto sprova, që ta mbrojë nga këto sëmundje.”

Hapja e derës së lutjes

Nga urtësia dhe dobitë e sëmundjes është se njeriu hap derën e lutjes mes tij dhe Allahut duke u munduar që të shprehë dobësinë, fajin, kërkimin e faljes. Me lutje ai do të ndihet më afër Krijuesit të tij.

Planifikimi i jetës

Njeriun kur e godet sëmundja, do të jetë i afërt me familjarët, farefisin, do të mundohet ta plotësojë zbrazëtirën që ka lënë. Ai do të mundohet t’u kërkojë falje atyre që i ka lënduar në jetë, t’u paguajë borxhet njerëzve. Tani e tutje jeta e tij do të ketë tjetër planifikim.

Mendimi i mirë për Allahun

Kur trupin e njeriut e godet sëmundja, ai duhet të kuptojë se afërsia apo largimi prej njerëzve nuk i bën dobi, por duhet të ketë mendim të mirë për Allahun dhe nga praktika e këtij mendimi të mirë kërkon që të veprojë shkaqet për mjekimin e sëmundjes.

Pejgamberi alejhi selam thotë: “Allahu nuk ka zbritur sëmundje veçse me të ka zbritur edhe ilaçin.” Dhe: “Mjekohuni o robër të Allahut, por mos u mjekoni me haram. Allahu nuk ka bërë ilaç në ato gjëra që i ka ndaluar.”

Si t’i kalojmë momentet e sëmundjes

Kur ti merr lajmin se je i sëmurë, praktiko këta hapa:

- Ji i qetë dhe hesht.
- Bëhu i kënaqur me atë që të ka caktuar Zoti.
- Mjekohu, kërko ilaçin.
- Bëhu i edukuar e jo i hidhëruar.
- Duro pa ankesa.
- Shpeshito lutjet, se “lutja është arma e besimtarit”.

Lutja përmbyllëse

“O Zoti im, më lër të jetoj derisa jeta të jetë më e mirë për mua dhe më vdis nëse vdekja është më e mirë për mua!”³⁵

³⁵Sahih el Xhami, 7265.

SFIDA E NDARJES

“Të Allahut janë çdo gjë që ka dhuruar dhe ka marrë.”³⁶

Allahu thotë:

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

“Çdo qenie e gjallë do të shijojë vdekjen!”³⁷

Nuk ka krijesë që nuk e përjeton këtë sfidë, sfidën e ndarjes nga kjo jetë. Kjo sfidë është e pakontestueshme, e pashmangshme në jetën tonë. Është ai moment kur njerëzit ndahen nga ne apo ne ndahemi nga ata.

Është shumë e dhimbshme kur çel mëngjesi dhe nuk dëgjon zërin e ëmbël të babait apo të nënës, apo vjen mbrëmja dhe vëllai, motra, biri apo bija nuk janë në mesin tonë. Apo kur provon ta thërrasësh shokun e jetës e pret të të përgjigjet, edhe pse ti je i bindur që ai më nuk do të kthehet sepse është ndarë nga jeta.

Është e vërtetë se në këtë jetë do të na mungojnë shumë njerëz, por edhe ne do t’u mungojmë atyre atë ditë kur do të ndahemi nga jeta. Trupi është krijuar për t’u ndarë nga kjo jetë.

³⁶ Shënon Buhariu dhe Muslimi

³⁷Kur’an, Al’imran: 185.

وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ
تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

“...kurse njeriu nuk e di se çka do të bëjë nesër dhe askush nuk e di se në çfarë vendi do të vdesë. Allahu me siguri e di dhe është i informuar për gjithçka.”³⁸

Çfarë është sfida e ndarjes?

Është momenti kur ti sheh apo dëgjon se filani ka ndërruar jetë. Ai më nuk jeton, ti nuk mund të kontaktosh me të. Është një moment kur ti ndien dhembje për të dashurit e tu që tani më nuk janë në jetën e kësaj bote.

Por shpresa mbetet në mëshirën e Zotit, që ka kapluar çdo gjë.

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?

Kjo sfidë, ndarja nga jeta, ekziston për të treguar se Allahu është i vetmi, i gjalli, i përjetshmi, i pafillim, i pambarim, i lartësuar qoftë Ai.

³⁸Kur'an, Lukman: 31.

Kjo sfidë ekziston për të marrë një mesazh, një mesim nga Krijuesi i gjithësisë, se edhe ti një ditë do të jesh në këtë gjendje.

Dëmet dhe pasojat e saj në jetën tonë

Allahu thotë:

إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

“...e kur vjen afati, për asnjë moment nuk munden as ta vonojnë e as ta shpejtojnë.”³⁹

- Ndarja nga kjo botë sjell mërzi.
- Në momentin kur godet, sjell dëshpërim dhe brenga të mëdha.
- I shtyn disa njerëz që ta kundërshtojë caktimin e Allahut.
- Ka njerëz që krijojnë mendim të keq për Zotin.

Dobitë e saj në jetën tonë

Allahu rrëfen për sfidën e ndarjes, se asaj nuk mund t'i ikë askush.

³⁹Kur'an, Nahl: 61.

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

- Vdekja është mësimi, këshilla më e madhe për njeriun.
- Kalimi nga jeta e përkohshme në jetën e përherëshme.
- Kalimi nga jeta ku ka pasur një mëshirë në një jetë ku ka njëqind mëshira të Allahut.
- Vdekja na kujton takimin me Allahun.
- E inkurajon njeriun të bëjë mirë dhe të largohet nga veprat e liga.

Si të veprojmë në momentet e ndarjes

Përballë sprovës së ndarjes ekzistojnë disa kategori njerëzish:

1. Ai i cili mërzhitet për humbjen dhe ndarjen me të dashurin e tij në jetë, por megjithatë jep gjithçka nga vetja e tij për ta përcjellë në formën më të mirë të mundshme sepse është i bindur se kështu duhet t'ia dorëzojmë Allahut të vdekurin tonë.
2. Ai i cili zhytet në mërzi dhe humb orientimin, humb rrugën dhe nuk pranon se dikush duhet të ndahet nga jeta, nuk mund ta paramendojë jetën

pa të. Në këtë rast duhet të kesh parasysh këto gjëra:

- Mos kundërshto caktimin e Allahut.
- Vajtimin dhe dhembjen shndërroje në dua.
- Kaloje këtë sfidë me mërzi sipërfaqësore.
- Lidhu me Atë që është i gjallë, i përjetshëm, Krijuesin tënd.
- Kuptoje se jeta vazhdon dhe pa të dashurit tanë, edhe nëse duket më ndryshe.

Pejgamberi Muhamed, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të, ka thënë: *“Nuk është prej nesh ai që e godet veten, gris rrobat dhe thërret me thirrje të injorancës.”*

Lutja përmbyllëse

Zoti ynë! Bëje vdekjen e të dashurve tanë që të jetë këshillë dhe mësim për ne. Na bëj të jemi të kënaqur me caktimin Tënd. O Zot i madh! Fali ata dhe ne në momentin kur ndahemi nga jeta!

Na bëj që syri ynë të lotojë, zemra të mërzhitet e gjuha jonë të mos thotë vetëm se atë që Ti je i kënaqur!

PËRMBAJTJA

FJALA E RECENSENTIT.....	4
HYRJE.....	6
SFIDA E EMOCIONEVE.....	10
Çfarë janë emocionet?	12
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	14
Dëmet dhe pasojat që sjellin emocionet.....	14
Si ta tejkalojmë sfidën e emocioneve.....	16
Lutja përmbyllëse	16
SFIDA E MUNGESËS SË VETËBESIMIT	17
Çfarë është mungesa e vetëbesimit?.....	19
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	20
Dëmet dhe pasojat e mungesës së vetëbesimit	20
Si të mbjellim vetëbesimin te vetja dhe tek të tjerët... ..	21
Përcaktimi i shkaqeve të mungesës së vetëbesimit	22
Lutja përmbyllëse	23
SFIDA E TËRHEQJES NË JETË.....	24
Shembuj që nuk harrohen	25
Çfarë është sfida e heqjes dorë?	26
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	27

Dëmet dhe pasojat në jetën tonë.....	27
Dobitë në jetën tonë.....	27
Si të veprojmë kur na kërkohet të heqim dorë nga vlerat tona.	28
Lutja përmbyllëse	29
SFIDA E DËSHPËRIMIT	30
Të këshilloj... ..	30
Çfarë është dëshpërimi?.....	31
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	32
Dëmet dhe pasojat e dëshpërimit në jetën tonë.....	33
Ilaçi i dëshpërimit.....	34
Lutja përmbyllëse	36
SFIDA E FRIKËS	37
Çfarë është sfida e frikës?.....	39
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	39
Dëmet dhe pasojat e frikës.....	40
Dobitë e frikës në jetën tonë.....	41
Si të veprojmë në momentet e frikës	41
Lutja përmbyllëse	43
SFIDA E PËRBALLJES ME MËKATIN	44
Çfarë është sfida e përballjes me mëkatin?.....	45

Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?.....	46
Dëmet dhe pasojat në jetën tonë.....	47
Dobitë në jetën tonë.....	47
Lutja përmbyllëse	50
SFIDA E MËRZISË.....	51
Çfarë është mërzia?.....	53
Pasojat dhe dëmet e mërzisë	53
Momenti i mërzisë	54
Ilaçi i mërzisë	55
Lutja përmbyllëse	56
SFIDA E SËMUNDJES.....	57
Momenti i sëmundjes.....	57
Sëmundja, urtësia dhe dobitë e saj	61
Të adhuruarit e Allahut me durim.....	62
Shkak për hyrjen në xhenet	62
Kthimi në rrugën e Allahut.....	62
Hapja e derës së lutjes.....	63
Planifikimi i jetës.....	63
Mendimi i mirë për Allahun.....	64
Si t'i kalojmë momentet e sëmundjes.....	64

Lutja përmbyllëse	65
SFIDA E NDARJES	66
Çfarë është sfida e ndarjes?	67
Pse ekziston kjo sfidë në jetën tonë?	67
Dëmet dhe pasojat e saj në jetën tonë	68
Dobitë e saj në jetën tonë	68
Si të veprojmë në momentet e ndarjes	69
Lutja përmbyllëse	70